

Puja Frigyes beszéde az ENSZ-ben

● New York (MTI)
Puja Frigyes külügyminiszter pénteken szólalt fel az Egyesült Nemzetek Szervezete közgyűlésének XXXII. ülésén. Beszédében a többi között a következőket mondta:

A Magyar Népköztársaság nemzetközi tevékenysége továbbra is a tartós béke megvalósítását, a biztonság megszilárdítását szolgálja.

A béke és a biztonság erősítésében nagy jelentőségű a többi szocialista és tőkés ország kétoldalú kapcsolatainak szélesítése is. Magas szintű találkozók, eredményes tárgyalások jelzik, hogy kormányunk tudatában van ennek. Kiemelkedik e vonatkozásban Kádár Jánosnak, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága első titkáranak, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa tagjának igen eredményes látogatása Ausztriában, Olaszországban és a Német Szövetségi Köztársaságban. Ezt a gyakorlatot kívánjuk folytatni a jövőben is.

Az utóbbi években különösen nagyot lépett előre az európai béke és biztonság ügye. Kormányom megkülönböztetett figyelmet szentel az európai biztonság megerősítésének, az európai együttműködés elmélyítésének, és a helsinki értekezlet zárókönyvében összegezett elvek és ajánlások maradéktalanul valóra váltása érdekében egész sor gyakorlati lépést tett.

A Magyar Népköztársaság külön súlyt helyez arra, hogy a maga szerény eszközeivel elősegítse a fegyverkezési verseny megfékezését, újabb leszerelést intézkedések kidolgozását — mondta többek között Puja Frigyes.

Elfogadták a Szovjetunió új alkotmányát

● Moszkva (MTI)

Pénteken délelőtt, helyi idő szerint 10 órakor ismét együttes ülésre ült össze a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának két háza, a szövetségi tanács és a nemzetiségi tanács, hogy megtárgyalja és elfogadja az ország új alkotmányának tervezetét.

Az ülésen **Leonyid Brezsnyevnek**, az SZKP KB főtítkáranak, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnöksége elnökének vezetésével részt vettek az SZKP KB elnökségének tagjai.

Az ülést **Sityikov**, a szövetségi tanács elnöke nyitotta meg, ezután **Leonyid Brezsnyev** számolt be az ülésen a szerkesztő bizottság javaslatairól.

Leonyid Brezsnyev rövid összefoglalójában elmondotta, hogy a vita felszólalói, akik a szovjet társadalom valamennyi rétegét, minden szövetségi és igen sok autonóm köztársaságot képviseltek, egyöntetűen támogatták az alkotmánytervezet elfogadását.

A Legfelsőbb Tanács ezután megkezdte a szavazást a tervezetről. A képviselők nagy tapsal köszöntötték valamennyi fejezet elfogadását. A fejezetenkénti szavazás befejezése után a két ház külön-külön teljes szövegében elfogadta az új alkotmányt. A képviselők hatalmas tapsal, helyükről felállva köszöntötték a történelmi jelentőségű eseményt, amelynek részesei voltak: a Szovjetunió új alkotmányának elfogadását.

Magyar vezetők üdvözlő távirata

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára; **Losonczi Pál**, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke; **Lázár György**, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke üdvözlő táviratot küldött **L. I. Brezsnyev** elvtársnak, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága főtítkáranak, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elnökének; **A. N. Koszigin** elvtársnak, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének.

Kedves Elvtársak!

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és kormánya, dolgozó népünk és a magunk nevében szívvel jövő üdvözlőnk és legjobb kívánságainkat küldjük Önöknek, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének és Minisztertanácsának, a testvéri szovjet népek, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége új alkotmányának elfogadása alkalmából.

A szovjet állam új alkotmánya megalapozottan és egyöntetűen tükrözi azokat a hatalmas eredményeket, amelyeket a Szovjet nép, a Szovjetunió Kommunista Pártjának vezetésével, a szocializmus és a kommunizmus építésében a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme óta eltelt hat évtized alatt elért és azokat a történelmi változásokat, amelyek a szovjet társadalom életében, a Szovjetunió nemzetközi helyzetében és világpolitikai szerepében bekövetkeztek.

Meggyőződésünk, hogy az új alkotmány jelentősége túlmutat a Szovjetunió határain, a példa erejével hat, s tovább növeli a Szovjetunió nemzetközi tekintélyét és a szocializmus vonzerejét.

A Szovjetunió új alaptörvénye elfogadásának alkalmából Önöknek, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének, Minisztertanácsának, a testvéri szovjet népek újabb kiemelkedő sikereit kívánunk — a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója küszöbén — a kommunizmus építésében, a szocializmus, a társadalmi haladás, a nemzetközi enyhülés és a béke javára.

A hosszú percekig tartott ünnepelés után a Legfelsőbb Tanács két háza ünnepélyes nyilatkozatot fogadott el a Szovjetunió új alkotmányának elfogadásáról és kihirdetéséről.

Ezután **Leonyid Brezsnyev** lépett a szónoki emelvényre, hogy elmondja zárószavát.

Bresznyev beszédében világtörténelmi jelentőségű eseménynek nevezte az új alkotmány elfogadását, majd javasolta, hogy a Legfelsőbb Tanács nyilvánítsa október hetedikét az alkotmány ünnepének. Ugyancsak javasolta, hogy a tanács fogadjon el törvényt az alkotmány alkalmazásáról, bízza meg a Legfelsőbb Tanács Elnökségét és a Minisztertanácsot a szükséges törvényrezi rendeletek és rendelkezések meghozásával és az új alkotmány előírásainak megfelelő időszakra hosszabbítsa meg saját működésének időszakát, illetve a megfelelő választott szovjet szervek működési időszakát.

A Legfelsőbb Tanács elfogadta a két javaslatot, és az alkotmány ünnepének nyilvánította október hetedikét.

Leonyid Brezsnyev hatalmas tapsal fogadott előadói beszéde után **Mihail Szuszlov**, az SZKP PB tagja, a KB titkára tett javaslatot arra, hogy az új alkotmány 120. cikkelyének értelmében válasszák meg a Legfelsőbb Tanács Elnöksége elnökének első helyettesét. **Szuslov** a magas tisztségre **Vaszilij Kuznyecovot**, az SZKP PB póttagját javasolta, aki jelenleg a külügyminiszter első helyettese. Mint elmondotta, **Kuznyecov** gazdag életpaszatata, a Szovjetunió bel- és külpolitikájának végrehajtásában szerzett széles körű ismeretei alkalmasnak tartja a nagy fontosságú feladatnak az ellátására. A küldötték a javaslatot egyöntetűen elfogadták, majd **Vaszilij Kuznyecov** köszönetet mondott az SZKP Központi Bizottságának és a Legfelsőbb Tanácsnak a megítéléséről.

A Legfelsőbb Tanács ezt követően elnökhelyettesé válasszotta **A. J. Szarkizovot**, az Örmény SZSZK Legfelsőbb Tanácsának elnökét.

Ezután **Alexej Sityikov**, a szövetségi tanács elnöke bekezdette az ülésszakot. A teremben felcsendült a Szovjetunió himnusza, majd a több mint 1500 küldött hosszú percekig tartó lelkes tapsal köszöntötte a Szovjetunió új alkotmányát.

Emlékezés Che Guevarára

1960-ban Che Guevara hazánkba is ellátogatott. Képünkön: Kádár János és Ernesto Che Guevara. (Fotó: MTI — Bartal Ferenc felvétele — KS)

A nemzetközi kommunizmus vezetésében, egyik irányítója a mozgalom nagy mártírja volt az államosításnak, és a földreformnak.

Úgy érezte azonban, hogy Latin-Amerikai még szabadságukért küzdő népeinek többet használhat, mint Kubában, ahol már a kivívott győzelem után a vívmányok megvédése és a szocialista építési feladatai kerültek napirendre. Ezért lemondott a kormányzatban és pártban viselt valamennyi tisztségéről, és 1966 novemberében megérkezett Bolíviába. Az általa vezetett partizánosztag a következő év márciusában kezdte el tevékenységét a bolíviai hegyek között. 1967. október 8-án — miután a lábán megsebesítették és elfogták — Che Guevarát két társával együtt meggyilkolták.

A gyilkosság nagy felháborodást keltett világszerte. Bár bonyolult politikai szemlélyiség volt, és voltak tévedései, de ezek forradalmi türelmetlenségéből és forradalmi romantizmusából fakadtak. Mártírhalálának tizedik évfordulóján a nemzetközi kommunista világmozgalom a forradalmar hóst megillető tisztelettel emlékezik meg Latin-Amerika felszabadító küzdelmének nagy fiáról.

A. L.

Odesszai ősz

Ó, mely sok hal...

Az ukrán halászoknak a megvannak a maguk dalai, melyekkel könnyebb a háló, vidámabb a munka, de a magyar nézelődő mégis csak azt dűdölja magában, akár a tengeren, akár a folyókon, akár a tavakon: „Ó mely sok hal terem...” Odessza vidékén aztán tényleg bőven fizetnek a vizék. A tengeren most csak horgászokat lestünk, s bizony, szászámra fogják különleges szerszámokkal az apró tengeri halakat. Egy-egy „merigetésre” öt-hat ezüsts halacska is ficánkol a bot végén. Kis csónakok százai ringatóznak minden nap a vízen, s a hullámzás sem zavarja haza a horgászokat. Minket egy nagyobbacska jacht szolgált horgászkiindulásunkon, mégis gyengének találtunk — a tengeri horgász azonban álja az egész napos méteres hullámzást is. A szerencse sem pártolt mellénk, éppen csak lehetőségeit csillantotta meg előttünk a tenger, de annál több halat „fogtunk” a Duna északi partján, Novaja-Nyckraszovszkában, a Kalinin Halászkolhozban, melynek halásza a tengert is meg a Dunát is szűrki hálójukkal, most ősszel pedig éppen tavai halászásával voltak elfoglalva.

Az elnök, A. G. Szokolenko Odesszából származott a Duna mellé, ő vitte a halászkolhozba a tudományt. A tenger edzette és tanította, most mégis a tógazdasággal törődik legtöbbet. A tenger termi a halat — a tóban termelni kell. S ma már 11-12 ezer mázsa az egykori mocsaras tóvidék évi hozama. Ott, ahol korábban csak a vadkacsa járt, most 27 mázsa halat ad egy hektár, de

némelyik tó 40 mázával fizet hektáronként — öt év alatt ugyanis éppen megduplázták a haltermést.

Igen szűre már az őszi szél a ballonkabátot, mikor bebarangoltuk a gazdag tóvidéket, s a most kezdődő újabb tóépítések helyét. A sűrű náddal bőjtógató földön újabb 600 hektáron készülő halastó, s úgy számolnak, hogy a 2 és fél millió rubele befektetés négy-öt év alatt megtérül.

Aki járt már halgazdaságban, ismeri a szaporítás legújabb módszereit. Novaja Nyckraszovszkában is az általános „recept” érvényes. Évente 32-35 millió amurt nevelnek vagyis saját szűkegleten felül, s jó pénzt hoz a kolhozoknak az ivadék is, melyből távoli köztársaságokba is szállítanak.

Tíz évvel ezelőtt még csak bicik meg réce tojt ezen a nádas-mocsaras vidéken, s néhány öreg pákász vámolta primitív szerszámokkal — most a kolhoz évi bevételé 2 millió 600 ezer rubel, s a számítások szerint minden befektetett rubel 60 kopejka haszonnal hálás a tagoknak. Így nem csoda, hogy a legmodernebb laboratóriumokkal, a leghatásosabb gépekkel, a tudomány legfrissebb eredményeivel tudnak dolgozni. És ha már vizük van — a tavak öszszekötésében állnak a Dunával — a művelhető földeken kertészek szövetkeztek a halászokkal. Kiteik a halászkolhozól hektáronként 200-250 mázsa zöldség, 34 mázsa búza, 26 mázsa borsó, 24 mázsa napraforgó.

Mi sem természetesebb egy halászkolhozban, mint-hogy a látogatás után roskadó asztalhoz ültetik a

vendéget. Ami csak kiteik egy ilyen kolhozból, minden az asztalon... Szárított és füstölt inyencségek, ottani szokások szerint készített hallevés, fokhagymás harscsák, pácolt amurok és pontyok, s korallszínű rákhalak. Itt tanultuk meg a rák-éves tudományát is — hol a legjobb falatja, s hogyan lehet ahhoz hozzájutni, hogyan kell a páncélt ügyesen felbontani...

És okosabbak lettünk még egy filozófiai tömörségű szóvalal is: Ha azt akarod, hogy a rák előre menjen — fordítsd meg!

Novaja-Nyckraszovszkában valóban megfordították a rákot. A mocsár mellett süppedő falut a kolhoz kiemelte az elmaradottságból, modern iskolát, művelődési házat rakott orvosi ellátást szervezett, közműveket temertett, mert itt, szovjet földön az a szokás, hogy a kolhoz, amelyben az emberek megtalálják kenyerüket és boldogulásukat, nemcsak a gazdaságért és a gazdálkodásért felelős, hanem a faluért is; elsősorban vele együtt megy előre.

Nem mondhatom végül, hogy nagyon ízlés az a hal, amelyet saját tengeri fogásunkból megszártva átadtak elutazásunk előtt, mint a legjobb sörkorsolyát, mert mi töpörtös pogácsához meg húsos kiflihez isszuk a sört — de a munka szeretete, a vendég megbecsülése, az élet feltárásnak készsége és az emberi cselekvés tudatossága felejthetetlen élmény marad a novaja-nyckraszovszkai halászkolhozól.

Sz. Simon István

Magyar felszólalás Belgrádban

● Belgrád (MTI)

A belgrádi európai biztonsági és együttműködési találkozóon pénteken, a nyilvános plenáris ülés utolsó napján hangzott el **Petrán János** nagykövetség, a magyar küldöttség vezetőjének a beszéde.

Petrán János bevezetőben méltatta a Helsinki óta elért eredményeket, hozzáfűzte, hogy a haladás egyes területeken gyorsabb is lehetett volna. „A helsinki folyamat elleni támadások, valamint az időnként tapasztalható türelmetlenség — bár-milyen jóindulatú legyen is az — szükségessé teszik a zárókönyv lényeges vonásainak ismételt hangsúlyozását” — mondta, rámutatva, hogy a dokumentum „hosszú távra szóló akcióprogram”, amely „egységes egészet alkot, és egyetlen részét sem lehet önkényesen kezelni. A dokumentum bizonyos részeinek kiragadása — és erre gyakran van példa — különösen torz értelmezésekhez vezet”.

A magyar küldöttség vezetője beszéde befejező részében leszögezte, hogy a belgrádi találkozóhoz „figyelmét a múlt helyett a jövő felé fordítania”. „Egy hosszú folyamat első lépcsőfokain állunk” — mondta.